

№ 172 (21901)

2019-рэ илъэс

ГЪУБДЖ

ІОНЫГЪОМ и 24-рэ

ПСІИ СӘТАФСНСӘТ СОО къыхэтыутығь дехеры ыкім къзбархэр тисайт ижъугъотэщтых

WWW.ADYGVOICE.RU

Адыгэ Республикэм и Правительствэ игъэзет

Шынэгъончъэным иІофыгъохэр

Ошіэ-дэмышіагьэхэр кьэмыхьунхэм ыкіи мэшіогьэкіосэныр щынэгьончьэным фэгьэзэгьэ федеральнэ правительственнэ комиссием изэхэсыгьоу тыгьуасэ щыаагьэм тхьамэтагьор щызэрихьагь Урысыем ош э-дэмыш э юфхэмк и Министерствэ ипащэу Евгений Зинчевым.

КІэлэцІыкІухэр машІом хэмыкІодэнхэм фытегъэпсыхьэгъэ пэшІорыгъэшъ Іофтхьабзэу зэхащэхэрэм, зэикІ системэу «112» зыфиlорэм игъэпсын шъолъырхэм зэращылъыкІуатэрэм, щынэгъончъэным епхыгъэ нэмык Іофыгъохэм къэзэрэугьоигьэхэр атегущы агьэх, пшъэрылъхэр агъэнэфагъэх.

Селектор шІыкІэм тетэу кІогъэ Іофтхьабзэм хэлэжьагъ Адыгэ Республикэм и ЛІышъхьэу КъумпІыл Мурат, джащ фэдэу ыпшъэкІэ зигугъу къэтшІыгьэ къулыкъум шъолъырымкІэ и ГъэІорышІапІэ ипащэхэр. Зыныбжь имыкъугъэхэр машІом хэмыкІодэнхэм ыкІи шъобжхэр атещагъэхэ мыхъунхэм фытегъэпсыхьэгъэ пэшІорыгъэшъ Іофтхьабзэу 2019-рэ илъэсым зэхащагьэхэм шІуагьэу къатыгъэм, непэ гумэкІыгъоу щыІэхэм къатегущыІагъ УФ-м стрэ игуадзэу Игорь Кобзевыр. Іофтхьабзэу рагъэкІокІыхэрэр кІэлэцІыкІугъом иилъэсипшІ къыдыхэлъытагъэх. Ащ къызэриІуагъэмкІэ, кІэлэцІыкІухэм ящыІэныгъэ, япсауныгъэ ыкІи

ящынэгьончъагьэ къэухъумэгьэныр пшъэрылъ шъхьа ву зыфагъэуцужьы. Ащ епхыгъэ правительственнэ унашъом ипроект агъэхьазырыгъ, илъэсым ыкІэм нэс ар аштэщт. Ащ къызэригъэнафэрэмкІэ, псэуалъэм машІо къыщыхъунымкІэ щынэгъошхо щыІэ зыхъукІэ, планэу щыІэм диштэу мэшІогъэкІосэ инспекторым уплъэкlунхэр нахьыбэу зэхищэнхэ фае. Проектэу агъэхьазырырэм къызэригъэнафэрэмкіэ, кіэлэціыкіу іыгъыпіэхэм, зыгъэпсэфыпІэ лагерьхэм, социальнэ псэуалъэхэм анахьэу анаІэ атырагъэтынэу ары, ащыгъум гухэлъэу щыІэм диштэу илъэс къэс уплъэкІунхэр зэхашэхэзэ ашІышт.

Зэфэхьысыжьхэм къызэрагъэлъагъорэмкlэ, 2014 — 2018рэ илъэсхэм Урысыем ичІыпІэ зэфэшъхьафхэм къащыхъугъэ машІохэм кІэлэцІыкІу 2217-рэ ахэкІодагъ. 2018-рэ илъэсым мыщ фэдэ иуахътэ егъэпшагъэмэ мы пчъагъэр проценти 4,9кІэ нахь макІ. Мы ошІэ-дэмышІагъэхэм япроцент 91-р къызщыхъугъэр цІыф псэупІэхэр

КІэлэцІыкІухэр машІом хэмыкІодэнхэм, шъобжхэр атещагъэхэ мыхъуным фэшІ автоматикэ шІыкІэм тетэу макъэ къэзыгъэlурэ системэхэр цІыф псэупІэхэм ащыгъэуцугъэным меспинени дениее охшеньисьм къыгъэлъэгъуагъ. Министерствэм къызэритырэмкІэ, мыщ фэдэ екіоліакіэм ишіуагъэкіэ нэбгырэ 640-рэ къагъэнэжьыгъ, ахэм ащыщэу 336-р - кІэлэцІы-

(Икіэух я 2-рэ н. ит).

КНИГА РЕКОРДОВ **РОССИИ**

Адыгеим нэмыкІ зыми щашІыгъэп

КъэралыгъомкІэ зыфэдэ къэмыхъугъэ адыгэ кьоехьал анахь иныр зыщырахырэр Адыгеир ары! Мы гущыІэхэр кънщаушыхъатыгъэх адыгэ къуаем ия Х-рэ шьольыр фестивалэу шэмбэтым Мыекьопэ районым щыкІуагъэм.

Урысыем ирекордхэр зыщатхыхэрэ Тхылъым илІыкІоу Александр Пересвет ушыхьатыныр пшъэрылъэу зиlагьэр. Зэхэхьэшхом къекІолІагьэхэм апашъхьэ къуаер ащэчыгь, ащ ионтэгъугьэ килограмм 34-рэ грамм 88-рэ, ишъомбгъуагъэ сантиметрэ 55-рэ, илъэгагъэ сантиметрэ 16 мэхъу. Щэу пэlухьагъэр литрэ 200, Джэджэ гъэш хъызмэтшІапІэм иІофышІэ нэбгыриш сыхьат 24-рэ ащ иихын пылъыгъэх. Чы матэу къуаер зэрэрахыгъэри хэушъхьафыкІыгь – ар мэфэ 15-рэ Мыекъопэ районым иІэпэІасэхэм ащыщ

Рекордыр къэзыушыхьатырэ тхылъыр Александр Пересвет къыритхыкІыгъ. Джэджэ гъэщ хъызмэтшІапІэр зыщыІэр илъэс 70-рэ ыкІи адыгэ къуаем и Мафэ зызэхащэрэр илъэси 10 зэрэхъугъэхэм ар афагъэхьыгъ. Къуаер агъэгъунышъ, хъызмэтшІапІэм имузей чІалъхьажьынэу унашъо ашІыгъ.

Адыгэ къуаем и Мафэ зэрэкІуагъэр нахь игъэкІотыгъэу я 3-рэ нэкІубгьом ит.

Шынэгъончъэным и**Іофыгъохэр**

(ИкІэух).

Ау мыщ фэдэ системэр сабыибэ зэрыс унагьохэм япроцент 15-р ары ныlэп непэ зэзыгьэгьотын амал зиlэр. Мы практикэр шъолъырхэм нахьыбэу ащагъэфедэнэу ведомствэм ипащэхэм предложение къахьыгъ.

Адыгеир пштэмэ, блэкІыгьэ илъэсым машІом ыпкъ къикІыкІэ зыныбжь имыкъугъэхэм шъобжхэр атещагъэхэу е хэкІодагъэхэу агъэунэфыгъэп. Социальнэ щынагъо зыдэщыІэ ыкІи ащ епхыгъэ учетым хэт унэгъуишъэм ехъум анахьэу анаІэ тет. ЫпшъэкІэ зигугъу къэтшІыгъэ щынэгъончъэным исистемэ мыщ фэдэ унагъохэм япсэупІэхэм ащыгъэуцугъэн зэрэфаер Адыгеим и ЛІышъхьэ къыхигъэщыгъ, ащкІэ пшъэрылъ гъэнэфагъэхэр афишІыгъэх.

УФ-м и Президент къыгъэуцугъэ пшъэрылъхэм ащыщэу оперативнэ къулыкъухэр псынкlэу къэсынхэм исистемэ нахьышlу шlыгьэныр къэралыгьом зэрэщагьэцакlэрэм иlофыгьуи къэзэрэугьоигьэхэр тегущыlагьэх. Ащ фытегьэпсыхьагь зэикl номерэу «112» зыфиlорэм игъэпсын. Шъолъыр 71-мэ мы системэр шlуагьэ къытэу ащаушэтыгь, джырэ уахътэм щэкlым ехъумэ ащагьэфедэ.

Республикэр пштэмэ, мы системэм игъэпсын сомэ миллиони 123-рэ пэlуагъэхьагъ. Непэрэ мафэм ехъул!эу мы къулыкъум епхыгъэ специалист 42-мэ (зы сменэм нэбгыри 7-мэ) loф аш!э. Илъэсым ык!эм нэс мы номерыр промышленнэу агъэфедэнымк!э Урысыем ишъолъыр 34-мэ фитыныгъэ я!э хъущт, ахэм Адыгеир ащыщ.

Селектор зэхэсыгъом ыуж Адыгеим и Ліышъхьэ Гъэіорышіапіэм ипащэхэм гущыіэгъу афэхъугъ, анахьэу анаіэ зытырагъэтын фэе лъэныкъохэм ягугъу къышіыгъ. Ахэм зэу ащыщ ведомствэм къулыкъу щызыхьы-

щтхэм ягьэхьазырын екlолlэкlэ гьэнэфагьэ къыфэгьотыгьэныр, ащ фытегьэпсыхьэгьэ сэнэхьатым республикэм щыщ ныбжыыкlэхэр фегьэджэгьэнхэр.

Федеральнэ къулыкъум Адыгеимкіэ и Гъэіорышіапіэ мэшіогь экіосэнымкіэ непэ ыгъэфедэрэ техникакіэм, пкъыгъо зэфэшъхьафхэм республикэм ипащэ

защигъэгъозагъ, ылъэгъугъэм осэшју фишјыгъ.

ТХЬАРКЪОХЪО Адам. Сурэтыр А. Гусевым тыри-

Владимир Свеженец ІэнэтІакІэм Іуагъэхьагъ

Адыгэ Республикэм и ЛІышъхьэрэ Адыгэ Республикэм иминистрэхэм я Кабинетрэ я Администрацие ипэщэ ІэнатІэ Владимир Свеженец Іугъэхьэгъэным фэгъэхьыгъэ указым кІэтхэжьыгъ Адыгеим и ЛІышъхьэу КъумпІыл Мурат. Ащ ыпэкІэ Владимир Свеженец республикэм мэкъу-мэщымкІэ и Министерствэ пэщэныгъэ дызэрихьэщтыгъ.

КъумпІыл Мурат Адыгэ Республикэм и ЛІышъхьэрэ Адыгэ Республикэм иминистрэхэм я Кабинетрэ я Администрацие ипэщакІэ ІукІагъ ыкІи ІофшІэнымкІэ апшъэрэ мэхьанэ зэтыгъэн фаехэм атегущы агъэх. ГущыІэм пае, хабзэм ифедеральнэ, ишъолъыр ыкІи имуниципальнэ къулыкъухэм зэдэлэжьэныгъэ-зэгъусэныгъэ зэрадыряІэштым, граждан обществэм икъулыкъу зэфэшъхьафхэм зэрадэлэжьэщтхэм, кадрэхэмкІэ Іофхэм язытет нахь гъэтэрэзыгъэным, къэралыгьо къулыкъухэм яІофшІэнкІэ кІэугьоегьэным ипринципхэр тэрэзэу гъэфедэгъэнхэм ахэр къащыуцугъэх.

Анахьэу анаІэ зытырагьэтыгьэхэм ащыщ цІыфхэм яльэІу тхыльхэм яхэпльэн. Республикэм и ЛІышъхьэ къызэрэхигьэщыгьэмкІэ, хабзэм иІофшІэнкІэ анахьэу ынаІэ зытыригьэтын фаехэм ащыщ цІыфым ифитыныгьэхэмрэ ифедэхэмрэ укъуагьэ мыхъунхэр.

«Уапашъхьэ пшъэрыльыбэ ит, пшъэрыль пэпчъ льэшэу унаlэ тетэу, пшъэдэкlыжь хэльэу уекlолlэн фае. Сицыхьэ тель пэщэныгьэ зехьэгьэным-кlэ опытэу уиlэмрэ уишlэныгьэхэмрэ яшlуагьэкlэ а lофшlэныр дэгьоу гъэцэкlэгьэнымкlэ амал зэрэуиlэм. Джащ фэдэу Тхьакlущынэ Мурат

шІуагъэ къытэу Іоф зэришІагьэм пае сызэрэфэразэр къас-Іомэ сшіоигъу. Администрацием ипэщэ ІэнатІэ ащ къыбгынагъ Іофшіэпіакіэ зэрэіухьагъэм къыхэкІэу. Непэ Мурат Аслъанчэрые ыкъор Адыгэ Республикэм и Премьер-министрэ игуадз, Адыгеим илІыкіохэм я Іофшіапізу Урысыем и Президент дэжь щыІэм пэщэныгъэ дызэрехьэ, тиреспубликэ июфыгъохэр федеральнэ лъэгапіэм тетэу зэшіохыгъэнхэмкіэ мэхьанэшхо зиіэ пшъэрылъхэр зэшlуехых», — къы-Іуагь КъумпІыл Мурат.

Владимир Свеженец апшъэрэ гъэсэныгъищ иІ, илъэс зэфэшъхьафхэм коммерческэ организациехэм, муниципальнэ ыкІи къэралыгъо учреждениехэм ІэнэтІэ зэфэшъхьафхэр ащызэрихьагьэх. Ащ нэмыкІэу Краснодар краим иадминистрацие ипащэ игодзагъ, Краснодар краим игубернатор, Урысыем мэкъу-мэщымкІэ и Министерствэ къоджэ псэупІэхэм яхэхъоныгъэкІэ и Департамент идиректор яупчІэжьэгъугъ. 2018-рэ илъэсым къыщегъэжьагъэу Адыгэ Республикэм мэкъу-мэщымкІэ и Министерствэ пэщэныгъэ дызэрихьагъ.

Адыгэ Республикэм и ЛІышъхьэ ипресс-къулыкъу

Сурэтыр А. Гусевым тыри-

Бжыхьэр къызэрэк Іуагъэр зэхэтэш Іэ

Мэфэпчънмкіэ бжыхьэр кънзэрэсыгьэр ом изытети зэхытегьашіэ. Блэкінгьэ ильэсхэм ягьэпшагьэмэ, мыгьэ Іоныгьо мазэр нахь чъні, кінмафэр кънзэрэблагьэрэр тыгу кънгъэкінжырэм фэд.

Гидрометеогупчэм къызэритырэмкІэ, непэрэ неущрэ ощх щыІэщтэп, ау къызэрэучъыІыгъэр цІыфхэм зэхашІэщт. Чэщырэ градуси 5 — 10-м нахь лъагэу фабэр дэкІоещтэп, мафэрэ гурытымкІэ градус 19 — 24-рэ щыІэщтыр. Іоныгъом и 26-м ощх макІзу къещхын ылъэкІыщт, чэщырэ градуси 6 — 11 щыІэщтыр. Мафэм термометрэм градус 15 — 20 къыгъэлъэгъощтыр.

Гъэзетеджэхэм закъыфэдгъазэ тшlоигъу зыфэсакъыжьынхэу, ом изытет елъытыгъэу зафэпэнэу. Гъэмэфэ фабэм тыкъыхэкlи псынкlэу бжыхьэр къызэрэтфэкlуагъэр зэхэтшlэн ыкlи ащ елъытыгъэу типсауныгъэ тыфэсакъын фае.

ГЪОНЭЖЬЫКЪО Сэтэнай.

Адыгэ къуаем ия Х-рэ фестиваль

ППХІНІНІТЬО ШТЬХІБАЛ, JIBBIIIKBX3MI AITYH3C

Мыекьопэ районым ипсэупІэу Дахьом дэжь адыгэ къуаем ия Х-рэ шьольыр фестиваль зыщык уагьэр.

ашІомыкІодыным фэшІ лІэужхэм -е епе мехажы егыхыпе егыхыпе егы сэныгъэ зэрэлъагъэкІуатэрэр нэгум къыкІагьэуцуагь.

Адыгэ къуаем фашІэ зэриІэр, илъэсыбэрэ щылъыгъэми зэрэмыкІодырэр артистхэм къагьэлъэгъуагъ. Нэхэе Руслъан иусэу адыгэ къуаем фэгъэхьыгъэр пчэгум щыІугъ.

БжъалъэкІэ къуаер рахы, джэныкъом щагъэгъу, къарыу къыуеты... ЗекІо ежьагъэм къуаер зыдештэ, джэныкъо машюм шіукіэ къыфызэплъэкіыжьы.

Пащэхэм къыраІуалІэрэр

Урысыем ІэкІыб къэрал Іоф-

Псыхъоу Шъхьэгуащэ инэпкъхэр Унэкъожъ Іуашъхьэм къегьэдахэх. Къушъхьэ лъапэм хыкъумым фэдэу къыщылъэгъорэ шъоф шхъонтІэ зэикІым нэбгырэ шъэ пчъагъэ къыщызэlукlaгъ. Адыгэ къуаем фэгъэхьыгъэ зэхэхьэшхом республикэм щыщхэм ямызакъоу, Краснодар краим, Ростов хэкум, Къырым, Сыбыр, Къэбэртэе-Бэлъкъарым, Тыркуем, Францием, фэшъхьафхэм къарыкІыгьэхэр щытлъэгъугьэх, нэбгырэ мин 15 фэдиз зэкіэмкіи къекІолІагъ.

ЗэхэщакІохэр

Адыгэ Республикэм и Правительствэ, республикэм мэкъу-мэщымкІэ и Министерствэ, Адыгеим культурэмкІэ и Министерствэ, республикэм зекІонымкІэ ыкІи зыгъэпсэфыпіэхэмкіэ и Комитет, адыгэ къуаер къэзышІыхэрэм я Союз Іофтхьабзэм зэхэщакІо фэхъугьэх.

Шъофышхом къалэхэм, районхэм, унэе ІофшІапІэхэм къэгъэлъэгъонхэр къыщызэІуахыгьэх. Республикэм ирайон пэпчъ «щагу» хэхыгъэ ыгъэпсыгъ. ДэхьапІэхэм «Шъукъеблагъэх!» ыІоу атетхагъ. Ащ дакІоу, къэлэпчъэ Іухыгъэм кІэракІэу фэпэгъэ ныбжьыкІэхэр хьакІэхэм къащапэгъокІых, щыгъу-пІастэр къапагъохы.

Гъэхъунэр «къагъэгущыІэ»

ПсэупІэу Дахъом адыгэхэр ижъыкІэ АсрэтхьаблэкІэ еджэщтыгъэх. Псыхъожъыеу Дахъор Шъхьэгуащэ хэлъэдэжьы.

НахьыпэкІэ былым ІыгьыпІэу адыгэхэм яІэгьэ чІыпІэм зекІом пыщагъэхэм псэуалъэхэр щашІыгьэх. ГъучІ гьэщыгьэм пышІэгьэ тысыпіэхэр цыфхэм афэфедэх. Къуаем имэфэкІ хэлажьэхэзэ, языгъэпсэфыгъо уахътэ нахь гъэшІэгьонэу агъэкІоным фэшІ гъучІ гъогум рэкІох. Жьыор къабзэу пкъынэ-лынэхэм къалъы-Іэсырэм ягушъхьэ кІуачІэ къеІэты.

Мы чІыпІэри, Мышъакъуи ижъыкІэ адыгэхэм афэфедэщтыгъэх. Апэрэ былым ІыгъыпІэхэр мыщ къыщызэІуахыгъагъэх. ЯІэхьогьухэр щагьэхьущтыгьэх. Щэм къуае хашІыкІэу зыщырагъэжьэгъэ чІыпІэхэм гъэхъунэр зэу ащыщ.

Кавказ икъушъхьэ жэкІэфхэри дахэу къэлъагьох. ЧІыпІэр итеплъэкІэ гум рехьы, тхьэлъэ-ІупІзу зэрэщытыгьэр шІэныгьэлэжьхэм, нахьыжъхэм къаІотэжьы. Гъэхъчнэм къыщызэрэчгьоигъэхэм зэгъэпшэнхэр ашыхэзэ, шъофышхор цІыфхэм «къагъэгущыІэу» алъытэ.

ЕгъэжьапІэм узыІэпещэ

Адыгэ къуаем имэфэкІ республикэм и Лъэпкъ театрэу Цэй Ибрахьимэ ыцІэ зыхьырэм иартистхэм театрализованнэ къэшІынэу къагъэлъэгъуагъэмкІэ къызэІуахыгъ.

Пэсэрэ лъэхъаным адыгэхэм къуаем мэхьанэу ратыштыгъэр артистхэм Іупкізу къаіотагъ. Тхьаркъохъо Теуцожь, Нэхэе Мэрджанэт, Хьакъуй Андзаур ярольхэр къашІызэ, адыгэ къуаер нахышпэкІэ зэрэрахыщтыгьэр, шхыныгьо шъхьа!эу зэралъытэштыгьэр къагьэльэгьуагь. Къуаер унагьом зэрищык агьэр, ар

хэмкІэ иминистрэу Сергей Лавровым мыгьэ зэјукјэгьухэм ащыщ къыщијуагъ адыгэ къуаем ифестиваль шъолъыр Іофтхьэбзэ анахь дэгъухэм зэращыщыр. Ильэсым ильэпкь хъугьэ-шіэгъэ анахь гъэшіэгьонэу Урысыем щальытэрэмэ адыгэ къуаем ифестиваль ащыщ.

Адыгэ Республикэм и ЛІышъхьэу КъумпІыл Мурат къуаем имэфэкІ хэлажьэхэрэм къафэ-

— Фестивалыр апэу зэхащэ зэхъум, ціыфхэм ар ящыкіагьэ зэрэхъущтым щэч хэлъыгьэп. Лъэпкъ гъомылапхъэр республикэм къэкіорэ хьакіэхэм нахьышю ашіэнымкіэ фестивалым мэхьэнэ ин иl. Зэхахьэм зызэрэщагьэпсэфырэм имызакъоу, къуаер зэрэрахырэ шіыкіэм зыщагъэгъозэн алъэкіыщт. Фестивалым ишіуагъэкіэ хэгъэгум щыпсэухэрэм, Іэкіыб къэралхэм къарыкіыгъэхэм Адыгеим ичіыпіэ дахэхэр зэрагъэлъэгъунхэ, зекю юфыгьохэм нахьышюу защагьэгьозэн, Адыгеим ичІыопс идэхагъэ, титарихъ, тикультурэ зэрагьэшіэнхэ альэкіыщт, — къы-Іуагъ республикэм и ЛІышъхьэу КъумпІыл Мурат.

Къэгъэлъэгъонхэр

ЗэкІэ къалэхэм, районхэм

якъэгъэлъэгъонхэм КъумпІыл Мурат яплъыгъ, «ящагу» зэlухыгъэхэм адэхьагъ. Ижъырэ шІыкІэм тетэу адыгэхэм унэу ашІыщтыгъэхэр пчэгум щытлъэгъугьэх. ЧыкІэ шІыхьагьэхэу зыгьэпсэфыпіэхэр къызэіуахыгьэх.

Кощхьэблэ районым культурэмкІэ и ГъэІорышІапІэ ипащэу Хъурые Рауф хьакІэхэм аригьэлъэгъугъ пщэрыхьапІэр зэрэгъэпсыгьэ шІыкІэр. Бзылъфыгьэхэр хъупхъэх, ащыщэу уздэгущыІэщтыр къыхэхыгъуай. НэгушІох, ясэнэхьат хэшІыкІ фыряІ.

АфэшІэгъо Замирэт Фэдз къоджэ псэупІэм ипащэ игуадз. Къуаем икъэбар шІэныгъэлэжь цІэрыІом фэдэу къытегущыІэ. Анахьэу тызгъэгушІуагъэр чэми 6 – 7 унагъохэм аlыгъэу щэр къызэрахьыжьырэм имызакъоу, къуаер зэрэрахырэр, щхыур, хьалыжьор, нэмыкІхэри агъэхьазырынхэм зэрэпылъхэр ары.

ХъокІон Хьамедэ адыгэ шъуашэр щыгьэу хьакІэхэр егьэгьуазэх. Адыгэ къуаем икъэбзагъэ мэ ІэшІоу къыпихырэмкІэ къэпшІэн плъэкІыщтэу елъытэ.

ЕплъыкІэхэр

Тэхъутэмыкъое районым иадминистрацие ипащэу Шъхьэлэхъо Азмэт къэгьэльэгьонхэм льэпкъ шэн-хабзэу ахэлъхэм мэхьанэу яІэр къыхигъэщыгъ. Фестивалыр цІыфым игъэсэн фэлажьэ, лІэужхэр зэрепхы.

Шэуджэн районым илІыкІохэм Нэгэрэкъо Казбек ахэтлъэгъуагъ. Къуаер рихырэп шъхьае, лъэпкъ шэн-хабзэхэм языкъегъэІэтыжьын пылъ. Культурэм иІофышІ, кІодыжьыпэнэу цІыфхэм къащыхъурэ сэнэхьатым гукІэ зыритыгъ. Къамылапщэу концертхэм ахэлажьэ.

къуаери, лъэпкъ Адыгэ музыкальнэ Іэмэ-псымэхэри хьаматэу Лымыщэкъо Рэмэзан шІогьэшІэгьонэу къытфиІотагь урысхэр, ермэлхэр, къэндзалхэр, нэмык лъэпкъхэр мэфэк ым зэрэзэфищагьэхэр. НыбжьыкІэу Іофтхьабзэм хэлэжьагъэр бэ. Неущырэ мафэр нахьышІу зэрашІыщтым ахэр пылъых, опыт зиlэхэр упчlэжьэгъу ашlых.

Концертыр

Орэдыю ціэрыю Дзыбэ Мыхьамэт концертыр къызэlуихыгь. МэщбэшІэ Исхьакърэ Тутэ Зауррэ зэдаусыгьэ орэдэу адыгэхэм афэгьэхьыгьэр къыlуагь. Адыгэ Республикэм и Къэралыгъо академическэ къэшъокІо ансамблэу «Налмэсыр», республикэм и Къэралыгъо орэдыІокъэшъокІо ансамблэу «Ислъамыер», оркестрэу «Русская удалыр», эстрадэ купэу «Ошъутенэр», творческэ купэу «Ошъадэр», орэдыІохэу Быщтэкъо Азэмат, Еутых Вячеслав, нэмыкІхэри концертым хэлэжьагьэх.

Районхэм, къалэхэм «ящагухэм» пщынэр, фэшъхьаф музыкальнэ Іэмэ-псымэхэр ащагьэжъынчыгъэх. Концертым игъэхьазырын Іоф дэзышІэгьэ режиссерэу Хьакъуй Аслъан къызэрэтиІуагъэу, адыгэ къуаер изыхыхэрэм, лъэпкъ искусствэр цІыфхэм алъызыгъэІэсыхэрэм Іофшіэнэу зыфэгъэзагъэхэр щыІэныгъэм дештэх. Концертыр цІыфхэм шІукІэ агу къинэжьыщт.

Зэфэхьысыжьхэр

Адыгэ Республикэм и Премьер-министрэ игуадзэу, адыгэ къуаем ифестиваль изэхэщэк о куп ыкІи осэшІ купым япащэу Сапый Вячеславрэ республикэм имэкъумэщышІэхэм ацІэкІэ Владимир Свеженецрэ фестивалым хэлэжьагъэхэм къащытхъугъэх. «Ящагухэр» дахэу къэзыгьэльэгьуагьэхэм Адыгэкъалэ, Тэхъутэмыкъое районыр, нэмыкІхэри ахалъытагъэх.

Командэхэм язэнэкъокъу Кощхьэблэ, Джэджэ районхэр, Адыгэкъалэ къахагъэщыгъэх.

Хьалыжъор анахь дэгьоу зыгъэжъагъэхэм, нэмыкІхэм шІухьафтынхэр афашІыгьэх.

Лъэпкъ ІэпэІасэхэу ТІэшъу Нурбый, Гостэкьо Руслъан, Гумэ Ларисэ яшІушІагьэ осэ ин фэ-

зэпхыгъэхэу лъэпкъ шІэжьым фэгорыштэх, — кънтитуагъ Нэгэрэкъо Казбек.

Матэр зэрэблагъэм фэдэх къуаер тэри тыблэн тлъэкІыгъэу сэлъытэ, — къытиІуагъ Къырым къикІыгъэ тхакІоу, журналистэу Андрей Осташко. — «Кавказ блакІэхэр» — джары тызэреджагъэр тиІофшІагъэ.

Республикэ общественнэ движениеу «Адыгэ Хасэм» иттэшІы. Археолог цІэрыІоу Тэу Аслъан Урысыем ишъолъырхэм. ІэкІыб хэгьэгухэм къарыкІыгьэхэм къафијотэгъэ къэбархэм. Чэмышъо Гъазый игупшысэхэм, нэмык/хэм джыри къафэдгъэзэжьыщт. Къуаем имэфэкІэу тиреспубликэ щыкІуагьэм дунэе мэхьанэ иІэ хъугьэ.

ЕМТІЫЛЪ Нурбый.

Сурэтхэр зэхахьэм кънщыты-

АР-м и Парламент

ЩыкІагьэр нахьыб

AP-м и Къэралыгьо Совет — Хасэм амброзием пэшlуекlогьэным фытегьэпсыхьэгьэ lофтхьабзэу ыгьэнэфагьэхэм къадыхэльытагьэу ащ и Тхьаматэ игуадзэу Шьэо Аскэр блэкlыгьэ тхьамафэм Красногвардейскэ районым щыlагь.

Россельхознадзорым Къыблэ шъолъырымкіэ имежрегиональнэ Гъэіорышіапіэ икъэралыгьо инспектор шъхьаізу Лъэцэр Адамэ, АР-м мэкъу-мэщымкіз и Министерствэ иотдел ипащэу Абрэдж Эммэ, а районым ипащэу Осмэн Альберт, мэкъу-мэщымкіэ район Гъэіорышіапіэм ипащэу Борэн Азэмат игъусэхэу псэупіз койхэр къакіухьагъэх.

Къуаджэу Бжъэдыгъухьаблэ дэжькіэ автомобиль гъогум зэпырыдзыгъэу щылъ хьасэм щырагъэжьагъ. Зэкіэмкіи гектар 20 мэхъу, мыгъэ коц тетыгъ, ар заюжьым ыуж амыжъожьыгъэу амброзием зэлъикіугъ. Чыгур зыем макъэ рагъэіугъ, ипшъэрылъхэр земыгъэцакіэхэм пшъэдэкіыжь рагъэхьыгъ, ау зыпари зэхъокіыныгъэ фэхъу-

ГухэкІми, мы зыр арэп ащ фэдэу уц шІоир бэу къызэрыкІэрэ мэкъумэщ чІыгоу зыІукІагъэхэр. Красногвардейскэ районым ичІыгулэжьхэр амброзием емыбэныхэхэрэм фэдагъ. Хьасэу зэолІагъэхэр зэкІэри федеральнэ е республикэ мэхьанэ зиІэ автомобиль гъогу гъунэм Іулъых, амброзием цІыфэу исхэм зэрар къызэрафихьырэм имызакъоу, хьакІзу къихьэрэми, щымыщэу блэкІыхэрэми алъэгъу.

Осмэн Альберти Борэн Азамати щыкіагьэхэр зэрэнахьыбэхэм, фермерхэм амброзиер Іэпэдэлэл зэрашіыгъэм дырагьэштагь. Къызэраіуагъэмкіэ, мы Іофым фэгъэзэгъэнэу комиссие зэхащагъэу, ащ хэтхэм тхьамафэ къэс районыр къакіухьэ, псэупіэхэри, мэкъумэщ чіыгухэри ауплъэкіух, игъом зымыупкіагъэхэм апае тхылъхэр Россельхознадзорым Краснодар краимкіэ ыкіи Адыгеим-

кіэ и Гъэіорышіапіэ ратыгъэх.

Илъэсыбэ хъугъэу пшъэдэкІыжь зэрагъэхьыхэрэри чІыгулэжьхэм ахэтых, ау ащ шІуагъэу къытырэр макІэ. Район пащэхэм къызэрэхагъэщыгъэмкІэ, тазырэу арагъэтырэр зэрэмакІэр ары Іофыр лъызымыгъэкІуатэрэр. Амброзием иупкІэн е игъэкІодын пэІуигъэхьащтым нахьи ар бэдэдэкІэ нахьмакІ. Арышъ, тазырыр етышъ, амброзием ебгъукІо.

Арэу щытми, мы районым ифермерхэм зэфэдэу амброзием иупкlэн Іэпэдэлэл зэрамышырэр зы нэбгырэ къыушыхьатыгъ. КІыкІ Руслъан зипэщэ хъызмэтшlапlэм ылэжьыгъэ тыгъэгъазэу джыри Іуихыжьынэу игъо зыфимыфагъэм амброзием имызакъоу, нэмыкІ уци хэтэп. Районым ипащэхэм къызэраІуагъэмкІэ, ащ пстэумкіи гектар 800 елэжьы, Іофшіэнхэр игъом ыкіи икъоу зэригъэцакіэхэрэм ишіуагъэкіэ ичіы

гухэр зэкlэ ащ тетэу къабзэх.
— Амброзием ыпкъ къикlэу районхэр къэткlухьанхэу зед-

районхэр къэткlухьанхэу зедгъэжьагъэм къыщыублагъэу амброзием ебэныгъуаеу, сыд епшlагъэми гъэтхасэхэм ахэмыгъэкlышъущтэу къыдгурагъэlоным чlыгулэжьхэр пылъых, — къыlуагъ Шъэо Аскэр иеплъыкlэ къыриlотыкlызэ. — Ар зэрэмышъыпкъэр, уц шlоир хэмытэу тыгъэгъазэри, натрыфри, нэмыкlхэри улэжьынхэ зэрэплъэкlыщтыр Klыкl Руслъан фэдэ фермерхэм къаушыхьаты.

Мэкъумэщ чіыгухэм ягьэпшагьэмэ, псэупіэхэм язытет нахь уигьэрэзэнэу щытыгь. Садовэ, Белосельскэ, Хьатикъое ыкіи Красногвардейскэ псэупіэ койхэр ары къакіухьагьэхэр. Амброзиер зыщымыупкіэгьэ чіыпіэ зырызхэм уаіумыкіэнэу щытыгьэп, Шъэо Аскэр ахэм къащыуцугь, койхэм япащэхэм анаіэ тыраригьэдзагь. Арэу щытми, игьом уц шіоир упкіэ-

гъэным ыуж зэритхэр нафэ зэрэхъугъэр къыхигъэщыгъ.

«Адыгэмакь»

Осмэн Альберт къызэри/уагъэмкІэ, комиссием мыгъэ гъогогъу 305-рэ псэупІэхэр къыкІухьагъэх. Игъом амброзиер зымыупкІэхэрэм административнэ пшъэдэкІыжь ягъэхьыгъэным пае протокол 90-рэ зэхагъэуцуагъ. Тазырэу атыралъхьагъэр сомэ мин 38-м ехъу. Амброзием ыкІи нэмыкІ уц шІойхэм ягъэкІодын пае псэупІэ кой пэпчъ ибюджет ахъщэ гъэнэфагъэ къыщыдэлъытагъэу ары къызэриІуагъэр. Мыгъэ пстэумкІи сомэ мин 486-м ехъу пэlуагъэхьанэу агъэ-

— Псэупіэхэм язытет дэеу піон плъэкіыщтэп, — къыіуагь Шъэо Аскэр ылъэгъугъэр къызэфихьысыжьзэ. — Арэу щытми, щыкіэгъэнчъэхэп, амброзием лъагэу зыкъызщиіэтыгъэхэм таіукіагь. Мы уц шіоир зы чіыпіэ закъо нахь къыщымыкіырэми, зиушъомбгъунэу, ціыфым ипсауныгъэ иегъэшхо ригъэкіынэу кіуачіэ зэриіэр зыщыжъугъэгъупшэ хъущтэп. Къэгъагъэ хъуным нэмысызэ игъом шъуупкіэным шъупылъын фае.

Мы мафэм Парламентым и Тхьаматэ игуадзэ амброзием зэребэнхэрэр зэрэзэригъэлъэгъугъэм имызакъоу, селоу Садовэм дэт ФАП-м, гурыт еджапіэм ащыіагъ, спортым, культурэм япхыгъэ псэуалъэу Хьатикъуае щагъэцэкіэжьыгъэхэр, непэ агъэцэкіэжьхэрэр, селоу Красногвардейскэм истадионэу агъэкіэжьырэр зэригъэлъэгъугъэх.

ПсыІыгьыпІэм игьэкІэжьын кьыдыхэльытагьэу

Пстэумэ ауж Шьэо Аскэр Краснодар псыlыгыпlэм ипащэу Владимир Грищенкэм зэlукlэгьу дыриlагь. «Кубаньэнергом» и Адыгэ электрическэ сетьхэм, Красногвардейскэ район администрацием япащэхэу Натхьо Инверрэ Осмэн Альбертрэ ащ хэлэжьагьэх.

Краснодар псыlыгъыпlэм епхыгъэ инженер-техническэ псэуалъэу Адыгеимкlэ къэгъэзагъэхэм ягъэкlэжьын фытегъэпсыхьэгъэ проектым къыдыхэльытагъэу къуаджэу Хьатикъуае дэжькlэ псыхъоу Лабэ ипсычъэпlэжъхэр, ахэр тlу мэхъух, щагъэкъэбзэнхэу рагъэжьагъ.

Владимир Грищенкэм къызэриlуагъэмкlэ, метрэ 2000 фэдиз ар мэхъу, lофшlэнэу зэшlуахыщтхэм сомэ миллион 20 фэдиз федеральнэ ахъщэу апаlуагъэхьащт. Псычъапlэхэр зэрагъэкъабзэхэрэм имызакъоу, чlы-

чіэгъымкіэ къакіозэ къуаджэм псыр къыкіэмыхьаным фытегъэпсыхьэгъэ Іофшіэнхэри зэшіуахых. Джащ фэдэу псым къыхэхъуагъэми, ар къыдэмыкіоеным пае насоснэ станцие агъэпсыщт.

ПсычъэпІитІум яз инэпкъ электричествэм икІуапІэхэр блэкІых, ахэр псым пэблагъэхэшъ, адрабгъукІэ зэпырахынхэ фаеу хъугъэ. Ащ епхыгъэ Іофхэр ары зэІукІэнхэм ушъхьагъу шъхьаІэу фэхъугъэр. Тхылъхэр къагъэхьазырхэмэ, ежьхэм алъэныкъокІэ зыпари пэрыо-

хъу зэрямы эщтыр Натхъо Инвер къы Іуагъ.

Нэужым Лабэ ипсычъапізу агъэкъабзэхэрэм ащыіагъэх, псыіыгъыпіэм инэпкъи кіуагъэх. Селоу Красногвардейскэм ыцыпэкіэ къыщыригъажьзу къуаджэу Адэмые нэсэу псыр псыуцхэм зэлъакіугъ. Ар мы мафэхэм Краснодар псыіыгъыпіэм еупкіэ.

Нэкіубгьор зыгьэхьазырыгьэр ХЪУТ Нэфсэт.

Сурэтхэр Виталий Шепталенкэм тырихыгъэх.

«Адыгэ макь» Іоныгъом и 24-рэ, 2019-рэ илъэс

ТекІоныгъэр къызыдахыгъэр илъэс 75-рэ зэрэхъурэм ипэгъокІ

ЗэуапІэм къыІукІыгъэп

Пелагея Дубровинар Хэгъэгу зэошхом хэлэжьагъэхэм ащыщ, я 295-рэ шхончэо дивизием ия 1040-рэ шхончэо полк ия 84-рэ батальон шъхьаф иапэрэ ротэ исанинструкторыгъ. Заом илъэхъан Пшызэ Іушъо щыригъажьи Будапешт нэсыгъ.

Ар Алтайскэ краим къыщы-хъугъ, иціыкіугъор Керчь щы-кіуагъ, заор къежьэным ыпэ-кіэ щыпсэунхэу яунагъокіэ Мые-къуапэ къэкіожьыгъагъэх. Мебелыші фабрикэм (ащыгъум «обозэ-тарный заводкіэ» еджэщтыгъэх) іухьагъэу театрэхэм апае мебель зэтегъэпсыхьагъэхэр ашіыщтыгъэх.

1942-рэ илъэсым дзэ къулыкъум къеджагъэх, къалэу Шъачэ дэт госпитальхэм ащыщ медсанбатым исанинструкторэу щырагъэджагъэхэм ахэфэгъагъ. Пшъашъэхэм къарыу зиlэхэр ары ахащыштыгъэхэр, зэолlэу къауlэхэрэр зэуапlэм къырахыжьынхэу, яуlагъэхэм афэсакъыхэзэ тылым къынагъэсыжьынхэу ахэр агъасэщтыгъэх.

Пелагее Шъачэ рагъэкіи Ростов къэзыгъэгъунэгъэ я 295-рэ дивизиеу Кавказ къушъхьэхэм алъэныкъокіэ зэкіакіощтыгъэм агъэкіогъагъ. Зэо лъэхъаныр ыгу къэкіыжьызэ ащ къеіуатэ:

— Тисанитарнэ батальон псыхьо Іушьо горэм къыщыуцу-гьагь. КъауІэгьэ зэолІхэр багьэ, заом къыІукІыгьэхэми загьэпсэфын, зыфэгыкІэжьынхэ фэягьэ. ОшІэ-дэмышІзу нэмыц самолетхэр къытшъхьарыбыбэхи, тызэхаукІыхьэу рагьэжьагь. Ташъхьагъ шъыпкъэ шызэблэбыбыкІыщтыгьэх, ящэ-

рэхъхэр чъыг шъхьапэхэм къанэсыхэу къытш юш ыщтыгь. Тющтыри тш эщтыри тымыш эжьэу псыхъом тыхэзэрэтэкъогъагъ. Пыим исамолетхэм пшъхьэ къыуагъэ этыщтыгъэп. Псыхъо ушъом щагъэпсыгъэ шъоф госпиталым «теонэп» амыюу, къызэхагъэтакъощтыгъ.

Нэмыцхэр къылъыкІуатэщтыгьэх. Медсанбатэу Пелагее зыхэтым ТІопсэ лъэныкъомкІз зигъэзэгъагъ, уІагъэхэр къзухъумэгъэнхэ фэягъэ. Ау фашистхэр етІупщыгъэу хы ШІуцІз Іушъом зэрэнэсыщтхэм пылъыгъэх. Санбатым игъогу пабзыкІынэу фэягъэх.

Станциеу Индюк къызэсыхэм, мэшоку гъогум хэлъыгъэ шпалхэр гъуч! зэшощыгъэхэмк!э къыхатхъыхэу рагъэжьэгъагъ. Гъогум урымыкюжьышъунэу зэхацунтхъэгъагъ.

— Пыим исамолетхэр къызщытшъхьэщыбыбагъэхэм ащыщ горэм контузие сыхъугъагъ, — къеlуатэ Пелагее. — Т!эк!урэ къысэ!азэхи фронтым сы!ухьажьыгъагъ. Ащ нэс тидзэхэр пыим нахь жэхахьэхэ хъугъагъэ.

Пелагее зыхэтыгъэ дивизием станицэу Крымскэр къыухъумэнэу унашъо къыфашІыгъагъ. Пыим ар зыіэкіимыгъэкіыным епхыгъэ операцием «Линие шхъуантіэкіэ» еджэгъагъэх. Станицэр пыим къыіэкіа-

хыжьыным фэшl жъалымыгъэшхо зыхэлъыгъэ зэо къинхэр ащ пэблагъэу щыкlуагъэх.

— Зэпымыоу артиллериер ык и минометхэр къаощты-гъэх, — къеютэжьы Пелагее. — Нэмыцхэм тшъхьэ къыта-гъэюн, ротэм зиюти, пыим пэуцужьыгъ. Слъэгъузэ тизэолихэм ащыщ горэм ыпашъхьэ къифэгъэ топыщэм чыгур къыдыригъэхьыягъ. Кылэм узыр фэмыщэчэу куощтыгъ. Слъэгъугъэр гугъэузыгъ, зэолым ылъэкъуит и пытыжьыгъэп, лъыр къарычъыщтыгъ. Пытэу ыкохэр

зэпыспхык**і**ыхи, окопым слъэшъужьыгъагъэ.

Нэужым «Линие шхъуантІэм» изэпычын ліыгъэ хэлъэу зэрэхэлэжьагъэм фэші Пелагее медалэу «За боевые заслуги» зыфиюрэр къыратыгъагъ.

Пшызэ Іушъо щыкІогъэ заохэм я 295-рэ дивизием аlаши яцІыфышъхьи бэ хэкІодагъэр. Джащ фэдэу тэ тидивизии чІэнагъэхэр ышІыгъагъэх. Офицерхэу ыкІи зэолІ къызэрыкІохэу шъэ пчъагъэмэ бгъэхалъхьэхэр къафагъэшъошэгъагъэх.

Ыужырэ илъэсым Пелагее зыхэтыгъэ дивизиер Приморскэ-Ахтарскэкlэ зэкlащэгъагъ, ар зэуапіэм Іубгъэхьаным иіоф тетыжьыгъэп. Зэоліхэм япчъагъэ ибгъэкъужьын, ціыфхэм зыкъашіэжьын фэягъэ...

Нэужым къалэхэу Сталино (Донецк), Херсон, Каховкэ, Николаев, Одессэ пыим къытезыхыжьыгьэхэм дивизиер ахэтыгь. Быракъ Плъыжьым иорден, Суворовым иорденэу ятІонэрэ степень зиІэр къыратыгъэх, къалэу Кишинев шъхьафит зэрашІыжьыгъэм пае дивизием «КишиневскэкІэ» еджэгъагъэх. Я 1040-рэ шхончэо полкым къалэу Кострин пыим къызэрэтырихыжьыгъэм фэшІ Кутузовым иорденэу я 3-рэ степень зиІэр къыратыгъагъ, цІэ гъэшІуагъэу «Померанский» зыфиюрэр къыфаусыгъагъ.

— Заом уlутыгъэмэ, сыда къэпlотэн плъэкlыщтыр? — elo Пелагее. — Илъэсипп lыр зэуапlэм щыкlуагъ, ар loф къин. Къау lагъэхэр шъофхэм къарытхыжьыщтыгъэх, зэрэтлъэкlэу тишlуагъэ ядгъэкlыщтыгъ. Заор кlo зыхъукlэ пыищэр е топыщэ къутафэр къызщыптефэщтыр ыкlи къызтефэщт чlыпlэр пшlэрэп. Щэрэмыlэжь сыдфэдэ зауи!

Зэо ужым Пелагее Мыекъуапэ къыгъэзэжьыгъ, ишъхьэгъусэу Александр Дубровинри, уlэгъагъэми, псаоу къэкlожьыгъ. Ыш-ышыпхъухэм ащыщэу Иван Сухомлинскэр Кенигсберг щыфэхыгъ.

Нэмыцхэм атекіонхэмкіэ зышъхьамысыжьэу зишіуагъэ къэзыгъэкіогъэ Пелагея Дубровинам заом зыіохьэм къыратыгъэгъэ тхылъ ціыкіур джыри зэриі. Ащ дэтхагъ я 1040-рэ полкым и 295-рэ дивизие хэтэу пыим зэрезэуагъэр.

Зэо ужым Фрунзем ыціэ зыхьырэ станокыші заводэу къалэм дэтым Іоф щишіагъ. Джырэ лъэхъаным икъорэлъфхэу Игорьрэ Владимиррэ анаіэ къытетэу мэпсэу.

ТекІоныгъэу къэблагъэрэм псауныгъэ иІэу, гушІоу нэсынэу фэтэІо, ежьыми тыфэгушІо.

Иван БОРМОТОВ. ТхакІо.

Бжыхьэсэ гектар минищ халъхьэгъах

Теуцожь районым имэкъумэщышІэхэм чІыгулэжьыным икультурэ илъэс къэс нахь зыкъырагъэІэтызэ ягубгъохэр гъэбэжъулъэ ашІых.

Ащ фэшыхьат мыгъэ фышъхьэ лэжьыгъэ гектар 12797-у яlагъэр (ыпэрэ илъэсым ашlагъэм гектар минищым ехъукlэ нахьыб) анахь охътэшlухэм lyахыжьын зэралъэкlыгъэр, лэжьыгъэ тонн 44366-рэ къызэрахьыжьыгъэр, коцым изакъоу яхьамбархэм тонн мин 40 фэдиз зэрарагъэолlагъэр.

– Районым гурытымкІэ гектар пэпчъ къыщырахыжьыгъэ центнер 40-м центнер зыхыблыкІэ нахьыбэу къахьыжьыгъ фирмэхэу «Шансым» (ипащэр Уджыхъу Юсыф), «Хьатикъуаем» (ипащэр Теуцожь Рэщыд), «Синдика-Агром» (идиректорыр Кушъу Рэмэзан), — еІо районым мэкъу-мэщымкІэ игъэІорышІапІэ ипащэу ХьэдэгъэлІэ Мэджыдэ. — Фермерхэм Іуахыжьыгъэ гектар 6223-м изы гектар центнер 41-рэ къырахыжьыгь. ФермерхэмкІэ анахьыбэ къэзыхыжыльэр ГъобэкъуаекІэ Іэшъынэ Руслъан. Гектари 117-у Іуихыжынгым изы гектар центнер 75-рэ къыригъэтыгъ. ДжэджэхьаблэкІи Шъынэхъо Юри, Джармэкъо Аслъани, Аскъэлаекіэ Шэуджэн Моси, Пэнэжьыкъуаекіэ Пэнэшъу Мурати гектар тельытэу центнер 44 — 47-рэ къахьыжьыгъ.

— Мы лъэхъаным тигубгъохэм Іофшіэныр ащыжьот, — elo Мэджыдэ. — Тэри, тичіыгулэжьхэри, зэкіэ тызпыльыр, пшъэрылъ шъхьаізу тиіэр гъунэпкъакіэхэр штэгъэнхэр ары. Хъызмэтшіэпіэ пэрытхэу зыціэ къесіуагъэхэм яіофшіагъэхэм нафэ къашіы тапэ едгъэхъунымкіэ, гъунэпкъакіэхэр штэгъэнхэмкіэ амалышіухэр зэрэтиіэхэр.

Тэри ахэр тинэрылъэгъу. Адыгэкъалэк укъик ызэ Псэкъупсэ льэмыджыр къызэпыпчэу Теуцожь районым укъызихьажьк районым укъызихьажьк районым укъызихьажьх украбть умек украбть ужегъатхъэ. Джабгъумки, сэмэгумки хьэсэшхохэр шуц рымэр атырихэу, зэщизыбээхэу гъэушъэбыгъахэх, бжыхьасэхэр зыхалъхьэхи, катокхэмк украбты аубэжьыгъахэхэри къахэщых. Джащ фэд Тэуехьаблык угъобэкъуаек укотори, гъобъхъзагъэми, губгъохэри, гъогърупсы по

губгъухэри къабзэх, зэгъэфагъэх. ЧІыгур зыгъэушъэбыхэрэ, бжыхьасэхэр хэзылъхьэхэрэ тракторхэр къащекІокІых.

Аущтэу мэфэ ошюу къызэкіэпъыкіохэрэр къызфагъэфедэхэзэ къихьащт илъэсым игъэбэжъу пъэпсэшіу фэшіыгъэным фэлажьэхэрэм непэ ехъулізу юфшіагъзу яіэхэми защыдгъэгъозагъ. Нафэ къызэрэтфэхъугъэмкіэ, бжыхьасэхэр гектар 12450-м ащашіэнэу ары. Ащ щыщэу хьэр гектар 1260-рэ, коцыр — 9239рэ, рапсыр гектар 1951-рэ. Халъхьэгъахэр гектар минищ.

Мы лъэхъаным зихэлъхьан агъэпсынкіэхэрэр нахь пасэу рапхъыхэрэ бжыхьасэхэр ары. Рапс гектар 1951-рэ ашіэнэу щытыгъэмэ, халъхьагъэр 2102-рэ. Мы лэжьыгъэр федэкъэкіуапізу хъугъэшъ, илъэс къэс районым щашіэрэм хэхъо. Фирмэу «Синдика-Агром» итхьаматэу Кушъу Рэмэзан рапсыр анахьыбэу зыкіырапхъырэмкіэ тызеупчіым, къытиюгъагъэр тщыгъупшэрэп — дагъэу хашіыкіырэр лъапіэшъ, лъапізуи

аштэ. ЯтІонэрэмкІэ, зэкІэмэ анахь пасэу игъо мэхъу, хыныгьошхор къэмысызэ Іуахыжьы, ятІонэрэу лэжьыгьэ къытебгьэкІэжьын е полупарэу щыбгьэльын плъэкІыщт. ЯщэнэрэмкІэ, ар зытепхыжьыгьэм коцыр щэбагьо. Джары мыгъи рапс гектар 378-рэ зыкІаригьэшІагьэр. Анахьыбэу ар зыщапхыгьэр (гектар 2068-рэ) Пщыдатэкъо Альберт зиагроном шъхьаІзу Пэнэжьыкьое хъызмэтшІапІэр ары.

— Хьэ гектар 1260-рэ хэтлъхьанэу щыт, — еlo районым иагроном шъхьаlэу Натlэкъо Махьмудэ. — Хэтлъхьагъэр гектар шъэ зытlущ. Тыдэгуlэгорэп. Тичlыгуи, тичылапхъи хьазырых. Чъэпыогъу мазэр къызэрихьэу коц гектар 9239-м ипхъын тыфежьэщт, чlыгъэшlухэр дыхатлъхьэзэ, анахь охътэшlухэм тыухыным тыфэхьазыр.

Лэжьыгъэ шъхьаlэу коцыр игъом хэлъхьэгъэным гущыlэгъу тызфэхъугъэ хъызмэтшlапlэхэм япащэхэр, яагрономхэр, фермерхэр зэрэфэхьазырхэр

къытаlуагъ. Тэри тинэрылъэгъу. Анахь коцыбэ зыщыхалъхьанэу щытыр (гектар 3176-рэ) Пэнэжьыкъуае дэт хъызмэтшlапlэу «Адыгейское» зыфиlорэр ары. Ащ имеханизаторхэм техникэмкlэ гумэкl яlэп. Ячылапхъи, ячlыгъэшlуи хьазырых. Бжыхьасэхэр зыхалъхьащт гектар 3200-ри механизаторхэм агъэхьазырыгъах. Ащ щыщэу полупарыр гектар 1230-рэ.

Джащ фэд фирмэу «Синдика-Агрори» (иагроном шъхьа эр Тыгъужъ Нурбый). Мыщ хьэ гектар 385-рэ, коц гектар 909рэ щыхалъхьащт. Чыгоу бжыхьасэхэр зыщырапхъынэу агъэхьазырыгъахэр гектар 1422-рэ. Фермерхэм коц гектар 3633рэ ашІэнэу щытмэ, диск онтэгъухэмкІэ агъэушъэбыгъахэр гектар 470-рэ, полупарэу яІэр - 500, жъогъахэр 630-рэ. ЗэкІэмкІи районым коцыр зыхалъхьащт чІыгу гектар 6370рэ щагъэхьазырыгъах, полупарэуи гектар 2780-рэ щылъ.

НЭХЭЕ Рэмэзан.

Тызынедый

2019-рэ илъэсыкІэ еджэгъумкІэ тышъуфэгушІо!

Апэрэ бжыхьэ мазэу Іоныгьор хэтрэ цІыфкІи лъапІэ: ар ублэпІэ, гурыт, апшъэрэ еджапІэхэм тыдэкІи хэгъэгум зэфэдэү еджэныр зышырагьэжьэрэ ыкІи зыщыпадзэжсьырэ уахът.

МэфэкІ одыджыныр

Мыгъэ Адыгэ РеспубликэмкІэ апэрэ илъэсыкІэ одыджыныр кІэлэцІыкІу мини 6-мэ къафытеуагъ.

Ахэм ягушІуагьо гьунэнчъагь. Іоныгъом иапэрэ мэфэ ошІу фабэ ныбжьырэу агухэм къарынэщт. ЕджапІэм ипчъэшъхьаІу елъэбакъохи, ны-тыхэри, кІэлэегъаджэхэри ягъусэхэу классхэм аращагъэх, партхэм адагъэтІысхьагъэх, еджэкІо дэгъу хъунхэу афэхъохъугъэх.

ШІуфэс сэламыр апэрэу дахэу къыгъэтэджхи къарихыгъ якІэлэегъаджэ, ацІэ, алъэкъуацІэхэр къыриІозэ, зафигъэнэ-

Іосагъ. Ежь кІэлэцІыкІухэми дунаир ягушІогъуагъ, инышхо хъугъэхэу къащыхъугъ. Ары адэ, уціыкіумэ еджапіэм уаштэшта?! УныбжьыкІи, угукІи еджэным уфэхьазырыным игъо къэсыба хэткІи! Мары аш-ашыпхъу цІыкІухэр къызэплъэкІхэзэ ямамэ-папэхэм аlапэ аlыгъэу Іуащыжьыгьэх...

Урокыр рагъэжьагъ — шІэныгъэм иапэрэ сыхьат.

Апэрэ еджэгъу лъэбэкъур адзыгъ тыгъуасэ «сабыйкІэ» тызаджэщтыгъэхэу, джы еджэкІуацІэр зиІэ хъугъэхэм. Насыпышю, еджэгьэшхо, цыфышІу Тхьэм ешІых!

Хъупхъэм иІахьи, имыІахьи ешхы

Жьыртэдж

Сасэ цІыкІур жьыртэдж, Нэфылъым къыдэущыжьы. Епюжьын ищык агъэп: ЗетхьакІы, зельэкІы, зефапэ; Шъхьац кІыхьэр зэІехы, Еблэшъ, тюу дахэу редзыхы, ПІэр егугьоу Іуехыжьы. Пшъэшъэ цІыкІур цІыф хъугъах.

Сыщылъыни, сышхэни ы юрэп; Чан, ІорышІ, хъупхъэ – Тхыльыр ештэ еджэ. Усэр езбырэу зэрегьашІэ,

Ыгъатхъэу ІупкІэу къеджэ. Хьисапри ик ас, Нэрэ-Іэрэм къыредзэ, Тэрэзым тырегьафэ, Къэбзэ-лъабзэу матхэ.

Шъхьэк Іаф, Іэдэб, шІык Іаш Іу – ЦІыф цІыкІу дэхащ: АмкІышъэу орэдыр къыхедзэ, Сурэтыр тхьапэм щегьэчьы, Ыныбжьыр – илъэсий. ЗыфэмышІу щыІэп, «ІушыжъыекІэ» еджэх. Сабый дэдэми, гульытэшхо иІ: Шюигъу еджэгъэшхо хъуныр!

ДЗЭУКЪОЖЬ Нуриет.

<u>Къушъхьэхэм яхъишъэхэр</u>

ЕджэкІо нахь чъэпхъыгъэхэ-

Ошъад

хэмынынхэу тафэлъаю.

Зыщышъумыгъэгъупш, текІо-

ныгъэр къыдэзыхырэр зызы-

ары. КъызтешъумыгъакІу шъхьахынэгъэ-къэрэбгъагъэр, фэмыфыгъэр, шъудају! Зыжъугъэчан, тхылъым ныбджэгъуныгъэ-гъу-

сэныгъэ дышъуиІэнэу зежъугъас, «Гъогу мафэ шъутехь!»

Адыгеим икъушъхьэ чІыпІэхэм япхыгьэ хъишъэу, тхыдэу щыІэр бэ. Ахэм мы чІыпІэм ыкІи ащ щыпсэущтыгьэ лъэпкъым яхьылІагьэу шІэныгьабэ ахэль.

Хъишъэхэу «Ошъад», «Насрэн жэкІэфыр», «Шъхьэгощэ дахэмрэ Іахъо кІалэмрэ» зытхыжьхи, зитхылъ дэзыгьэхьагьэхэр тарихъ шІэныгъэлэжьэу, дунаим иІофшіагьэхэмкіэ щызэльашіэгъэ апэрэ адыгэ археологэу Аулъэ Пщымаф Олэгъэй ыкъор

Къалэу Мыекъуапэ икъокіыпіэ цыпэ, урамхэу Курганнэмрэ Подгорнэмрэ зыщызэуалІэхэрэ чІыпІэм, 1897-рэ илъэсым нэс Мыекъопэ Іуашъхьэу зы метрэ зилъэгэгъагъэр щытыгъ, етІанэ ар дунэе мэхьанэ зиІэ тарихъ

саугъэтэу зэрэщытыр научнэу къэнэфагъ, къаушыхьатыгъ. Ащ епхыгъэ хъишъэр джы къэтэ-Іуатэ, шъукъедэІу.

Мыекъуапэ пэмычыжьэу къушъхьэхэм зэшитф — нэбгыритф

Ошъад, Арым, КІэнкІапэ, Колэсыжъ, Чэмыдэжъ aloy ащыпсэущтыгъэх. Ахэм шыпхъу закъо Сусар ыІоу сым-исурэтэу яІагъ. Батырэу Къожэуб пшъашъэр зэрелъэгьоу ыгу хэпкlагь, Сусэрэ дахэр тыгъугъэ-гъэбылъыгъэкІэ ыпхъуати, Лэбэ нэпкъ Іусыгъэ икъуаджэ фиузэнкІыгъ. Пшъашъэм ышыхэр лъежьагъэх, Шъхьэгуащэ иджабгъу нэпкъ дэжь нахь щыкіэхьагьэх. Къожэуб щэбзэщэ Іашэр къыгъэІэгъуагъ. Зэшыхэр ыуж итхэу лъычъэщтыгъэх; нахь благъэу екІуалІэрэр къыукІызэ, зэшхэр зыр зым ыуж итэу къыукІыгьэх. Зэшитфым анахьыкІзу къэнэгьэ Чэмыдэжъ Къожэуб кІэхьагъ ыкІи икъоджэ дэхьагъу шъыпзырызэу зэш ліыхъужъхэм аціэкІэ яджагъэх: Ошъад (Мыекъопэ Іуашъхьэр), Арым (станицэу орскэм ихьанэ-гъунэ дэж КІэнкІапэ (ХьакІэмзые къуаджэм пэгъунэгъоу), Чэмыдэжъ ыкІи Колэсыжъ (къуаджэу Къэбэхьаблэ игъунэгъоу).

къэм щиукІыгъ. Ежьыри уІэ-

гъэшхоу къытырищагъэм бэ

темышІэу илІыкІыжьыгъ. Зэш

джыгытхэр зыщыфэхыгъэхэ

чІыпІэхэм ащагъэтІылъыгъэх,

Іуашъхьэхэри афашІыгьэх; ахэм

Мыекъопэ Іуашъхьэр зыдэщытыгьэ чІыпІэм 1972-рэ илъэсым Мыекъопэ къэлэ администрацием культурэмкІэ игъэІорышІапІэ ишІэ хэлъэу мыжъобгъу тырагъэуцуагъ. Ащ тетхагъ: «Мыщ дэжьым щытыгь дунэе археологием щызэлъашІэгъэ Мыекъопэ Іуашъхьэу «Ошъад». Ар 1897-рэ илъэсым Петербург къикІыгъэ профессорзу Н. И. Веселовскэм ытІыгьагь. Ошъадэ ибаиныгъэхэр илъэс 2500-кІэ тиэрэ ыпэкІэ уІабэмэ щыІэгъэ цІыф лъэпкъхэм якультурэ изы

Шэн дэгъухэр зэжъугъашІэх, зыхашъулъхьэх

Шъузымрэ чэтымрэ

Зы чэт закъо иІэу шъуз горэ шыІагь. Чэтым мафэ къэс зы кІэнкІэ къыкІэцІыщтыгь. Ар шІомакІэу, шъузым ыгу къэкІыгъ: «Нахь дэгьоу згъашхэмэ, нахьыбэ къыкІэцІыщт». Чэтым Іусыбэ фыритэкъумэ, ыгъашхэу

фежьагь. Ары шъхьае, пщэрыщэ хъуи, кІэцІыныр зэпигъэужьыгь.

Унэе-псыящэмэ, зи уимыlахэу укъэнэщт.

Нэкіубгьор зыгьэхьазырыгьэр МАМЫРЫКЪО Нуриет.

Адыгэ Республикэм и ЛІышъхьэ и Указ

Адыгэ Республикэм и Лышъхьэрэ Адыгэ Республикэм иминистрэхэм я Кабинетрэ я Администрацие, Адыгэ Республикэм икъэралыгьо хабзэ игьэцэкІэкІо къулыкъухэм, Адыгэ Республикэм икъэралыгьо учреждениехэм Іоф ащашІэнымкІэ зэзэгьыныгьэ адэзышІыгьэхэм къулыкъум епхыгьэ командировкэхэу яІэхэрэм ахъщэу апэІуагьахьэрэр къызэрафальытэжьырэ ШІыкІэм ия 12-рэ ыкІи ия 27-рэ пунктхэм кІуачІэ ямыІэжьэу льытэгьэнэу

Урысые Федерацием и Правительствэ иунашъоу N 1085-р зытетэу «Урысые Федерацием ихьак эщхэм фэю-фашехэр зэращагъэцакезхэрэмке Шапхъэхэр ухэсыгъэнхэм ехьылІагъ» зыфиІоу 2015-рэ илъэсым чъэпыогъум и 9-м къыдэкІыгъэм, Урысые Федерацием Іофшіэнымрэ социальнэ хэхъоныгъэмрэкіэ и Министерствэ иунашъоу N 646-р зытетэу «Къулыкъум епхыгъэ командировкэ щы агъэхэм яучетк э шэпхъэ гъэнэфагъэхэр ухэсыгъэнхэм ехьылlагъ» зыфиlоу

2009-рэ илъэсым Іоныгъом и 11-м аштагъэм атегъэпсыхьагьэу унашьо сэшіы:

1. Адыгэ Республикэм и ЛІышъхьэрэ Адыгэ Республикэм иминистрэхэм я Кабинетрэ я Администрацие, Адыгэ Республикэм икъэралыгъо хабзэ игъэцэкІэкІо къулыкъухэм, Адыгэ Республикэм икъэралыгъо учреждениехэм Іоф ащашІэнымкІэ зэзэгъыныгъэ адэзышІыгъэхэм къулыкъум епхыгъэ командировкэхэу яІэхэрэм ахъщэу апэІуагъахьэрэр къызэрафалъытэжьырэ Шыкіэм ия 12-рэ ыкіи ия 27-рэ пунктхэм кіуачіэ ямыІэжьэу лъытэгъэнэу.

2. ЗыкІэтхэхэрэ мафэм щыублагьэу мы Указым кІуачІэ иІэ мэхъу.

> Адыгэ Республикэм и Ліышъхьэу КЪУМПЫЛ Мурат

къ. Мыекъуапэ, шышъхьэІум и 28-рэ, 2019-рэ илъэс

Адыгэ Республикэм и Закон

Адыгэ Республикэм и Законэу «Предпринимательствэ цlыкlумрэ гурытымрэ Адыгэ Республикэм зыщягьэушъомбгьугьэным ехьылlагь» зыфиlорэм зэхьокІыныгьэхэр фэшІыгьэнхэм фэгьэхьыгь

Адыгэ Республикэм и Къэралыгъо Совет — Хасэм 2019-рэ илъэсым бэдзэогъум и 31-м ыштагъ

А 1-рэ статьяр. Адыгэ Республикэм и Законэу «Предпринимательствэ цІыкІумрэ гурытымрэ Адыгэ Республикэм зыщягъэушъомбгъугъэным ехьыліагъ» зыфиюрэм зэхъокіыныгъэхэр фэшіыгъэнхэм фэгъэхьыгъ

Адыгэ Республикэм и Законэу 2009-рэ илъэсым мэлылъфэгъум и 30-м аштагъэу N 258-р зытетэу «Предпринимательствэ цІыкІумрэ гурытымрэ Адыгэ Республикэм зыщягъэушъомбгъугъэным ехьылІагъ» зыфиІорэм (Адыгэ Республикэм ихэбзэгъэуцугъэ зэхэугьоягьэхэр, 2009, N 4; 2010, N 2; 2015, N 7; 2017, N 3) мыщ фэдэ зэхъокІыныгьэхэр фэшІыгьэнхэу:

- я 3-рэ статьям:
- а) ия 2-рэ Іахь ия 2-рэ пункт мыщ тетэу къэты-
- «2) лъэпкъ, регион социальнэ-экономикэ, экологие, культурэ ыкІи нэмыкІ нэшанэхэр къыдалъытэзэ, Адыгэ Республикэм икъэралыгьо программэхэр (программэ гуадзэхэр) къыхэхыгъэнхэр ыкІи пхырыщыгъэнхэр;»;
- б) я 2-рэ Іахьым ия 7-рэ пункт мыщ тетэу къэтыгъэнэу:
- «7) муниципальнэ программэхэмкlэ (программэ гуадзэхэмкІэ) ІэпыІэгъу ягъэгъотыгъэныр;»;
- в) я 2-рэ Іахьым я 12¹-рэ пунктыр хэгъэхъогъэнэу ыкІи ар мыщ тетэу къэтыгъэнэу:
- «121) хъызмэтым изехьанкІэ фитыныгъэхэр, предпринимательствэ ціыкіумрэ гурытымрэ ахэщагьэхэм

мылъкумкІэ яфитыныгъэхэр хэмытхэу, Адыгэ Республикэм икъэралыгъо мылъкоу джыри зыми фамыгъэзагъэхэм яспискэ зэрэзэхагъэуцорэ, шloкl имыləy ар къызэрэхаутырэ шІыкІэр, граждан хэбзэгъэуцугъэмрэ чІыгум епхыгъэ хэбзэгъэуцугъэмрэ адиштэу Адыгэ Республикэм икъэралыгъо мылъкоу зигугъу къэтшІыгъэ спискэм хагъэхьагъэхэр бэджэндэу зэраратырэ шіыкіэр (предпринимательствэ ціыкіумрэ гурытымрэ ахэщагъэхэу мэкъумэщ кооперативэу щытхэм, социальнэ мэхьанэ зи э Іофшіэн лъэпкъхэр е Адыгэ Республикэм икъэралыгъо программэхэм (программэ гуадзэхэм) ащыгъэнэфэгъэ нэмык ІофшІэн лъэпкъхэр зыгъэцакІэхэрэм атегъэпсыхьэгъэ фэгъэкІотэныгъэхэри ахэм зэрахэтхэу) ухэсыгъэнхэу;»;

- г) я 2-рэ Іахьым ия 13-рэ пункт мыщ тетэу къэтыгъэнэу:
- «13) Федеральнэ законэу «Предпринимательствэ цІыкІумрэ гурытымрэ Урысые Федерацием зыщягъэушъомбгъугъэным ехьылlагъ» зыфиlорэм къыщыдэлъытэгъэ нэмык полномочиехэр.»;
- д) я 3-рэ, я 4-рэ Іахьхэр мыщ тетэу къэтыгъэнхэу: «3. Адыгэ Республикэм икъэралыгъо хабзэ игъэцэкІэкІо къулыкъоу Адыгэ Республикэм икъэралыгъо мылъку зезыгъэкІонэу фитыныгъэ зиІэм, хъызмэтым изехьанкІэ фитыныгъэхэр, предпринимательствэ цІыкІумрэ гурытымрэ ахэщагьэхэм мылъкумкІэ яфитыныгъэхэр хэмытхэу, Адыгэ Республикэм икъэралыгъо

мылъкоу джыри зыми фамыгъэзагъэхэм яспискэ еухэсы, илъэс къэс шэкІогъум и 1-м нэс Адыгэ Республикэм икъэралыгьо мылъку испискэ зэхъокІыныгъэхэр фешіых.

- 4. Мы статьям ия 3-рэ Іахь зигугъу къышІырэ спискэр шloкl имыlэу къэбар жъугъэм иамалхэм къащыхэутыгъэн, джащ фэдэу Адыгэ Республикэм икъэралыгьо хабзэ игьэцэкІэкІо къулыкъухэм яофициальнэ Интернет-сайт ыкІи (е) предпринимательствэ цІыкІумрэ гурытымрэ ахэщагьэхэм макъэ зэрарагьэlурэ официальнэ сайтхэм арыгьэхьэгьэн фае.»:
- 2) я 4-рэ статьям кlyaчlэ имыlэжьэу лъытэгъэнэу; 3) я 5-рэ статьям иа 1-рэ Іахь хэт гущы Іэхэу «Адыгэ Республикэм игъэцэкІэкІо хабзэ иуполномоченнэ къулыкъухэр» зыфиlохэрэр гущыlэхэу «Адыгэ Республикэм икъэралыгъо хабзэ иуполномоченнэ гъэцэкІэкІо къулыкъухэр» зыфиlохэрэмкІэ зэблэхъугъэнхэу.
- Я 2-рэ статьяр. Мы Законым кіуачіэ иіэ зы-

Официальнэу къызыхаутырэ мафэм щегъэжьагъэу мы Законым кІуачІэ иІэ мэхъу.

> Адыгэ Республикэм и Ліышъхьэу КЪУМПІЫЛ Мурат

къ. Мыекъуапэ, шышъхьэІум и 8, 2019-рэ илъэс N 265

Адыгэ Республикэм и Закон

Адыгэ Республикэм и Законэу «Транспорт хэбзэlахым ехьылlагь» зыфиlорэм ия 4-рэ статья зэхьокlыныгьэхэр фэшlыгьэнхэм фэгьэхьыгь

Адыгэ Республикэм и Къэралыгьо Совет — Хасэм 2019-рэ илъэсым бэдзэогъум и 31-м ыштагъ

А 1-рэ статьяр. Адыгэ Республикэм и Законэу «Транспорт хэбзэlахьым ехьылlагъ» зыфиlорэм ия 4-рэ статья зэхъокіыныгъэхэр фэшіыгъэнхэм фэгъэхьыгъ

Адыгэ Республикэм и Законэу 2002-рэ илъэсым тыгъэгъазэм и 28-м аштагъэ N 106-р зытетэ «Транспорт хэбзэlахьым ехьылlагъ» зыфиlорэм (Адыгэ Республикэм ихэбзэгьэуцугьэ зэхэугьоягьэхэр. 2002. N 12; 2003, N 11; 2004, N 3, 5, 11; 2005, N 4, 11; 2007, N 11: 2008, N 11: 2009, N 2, 10: 2010, N 3, 11: 2011, N 6; 2012, N 4, 5; 2014, N 10, 12; 2015, N 12; 2016, N 8; 2017, N 5; 2018, N 9, 11) ия 4-рэ статья мыщ фэдэ зэхъокІыныгъэхэр фэшІыгъэнхэу:

1) а 1-рэ Іахьым я 16-рэ, я 17-рэ, я 18-рэ пунктхэр хэгъэхъогъэнхэу ыкІи ахэр мыщ тетэу къэтыгъэнхэу: яреестрэ хагъэхьагъэхэм, Адыгэ Республикэм зэхищагьэхэр ахэм ахэмытхэу;

17) мыкоммерческэ организациехэм, Урысые Федерацием, Адыгэ Республикэм, муниципальнэ образованиехэм зэхащэгъэ мыкоммерческэ организациехэу Урысые Федерацием ихэбзэгьэуцугьэу ІофшІэн лъэпкъ заулэхэм апае лицензие зэраратырэм ехьылагьэм зэрэшыгьэнэфэгьэ шыкіэм диштэу къаратыгъэ лицензиер ІзубытыпІз къызыфашІызэ, гъэсэныгъэ е медицинэ Іофхэр зыгъэцакІэхэрэр ахэм ахэмытхэу;

18) Адыгэ Республикэм икъэралыгъо хабзэ игъэцэкіэкіо къулыкъоу физическэ культурэмрэ спортымрэкІэ пэщэныгъэ зезыхьэрэм зэхищэрэ къэралыгьо аккредитацием икlэуххэм атетэу урысые, аккре-«16) мыкоммерческэ организациехэу Адыгэ Рес- дитацие ашыгъэ регион спорт федерациехэм яреестрз публикэм исоциальнэ фэlo-фашlэхэр зыгьэцакlэхэрэм хагьэхьэгьэ мыкоммерческэ организациехэм.»;

2) я 12-рэ Іахьыр хэгьэхьогьэнэу ыкІи ар мыщ тетэу къэтыгъэнэу:

«12. Хэбзэlахьхэр зытыхэу мы статьям иа 1-рэ laxь ия 16 — 18-рэ пунктхэм зигугъу къашlыхэрэм мы Законым ия 2-рэ статья щыгъэнэфэгъэ ставкэхэм япроцент 50 фэдиз транспорт хэбзэlахьэу

Я 2-рэ статьяр. Мы Законым кіуачіэ иіэ зы-

Официально къызыхаутыро ноуж мазо зытештокто ыкІи транспорт хэбзэІахьхэм ятынкІэ зичэзыу пІальэр къызысыкІэ ары мы Законым кІуачІэ иІэ зыхъурэр.

Адыгэ Республикэм и Ліышъхьэу КЪУМПІЫЛ Мурат

къ. Мыекъуапэ, шышъхьэІум и 8, 2019-рэ илъэс

Адыгэ Республикэм ІофшІэнымрэ социальнэ хэхьоныгъэмрэкІэ и Министерствэ иунашъу

Социальнэ Іофтхьабзэхэр зезыхьэрэ мыкоммерческэ организациехэу социальнэ мэхьанэ зиІэ проектхэм япхырыщын 2019-рэ ильэсым

Хэбзэгъэуцугъэм диштэу гъэпсыгъэным фэшІ унашъо сэшіы:

- 1. Социальнэ Іофтхьабзэхэр зезыхьэрэ мыкоммерческэ организациехэу социальнэ мэхьанэ зиІэ проектхэм япхырыщын 2019-рэ илъэсым хэлэжьэщтхэм якъыхэхынкІэ комиссиер заявкэхэмрэ документхэмрэ зэрахэпльэрэ ШІыкІэу Адыгэ Республикэм ІофшІэнымрэ социальнэ хэхъоныгъэмрэкІэ и Министерствэ 2019-рэ илъэсым бэдзэогъум и 29-м ышІыгьэ унашьоу N 203-р зытетымкІэ аухэсыгъэм зэхъокІыныгъэ фэшІыгьэнэу, я 14-рэ пунктыр ащ хэгьэкІыжьыгьэнэу.
- 2. Социальнэ фэlo-фашlэхэр зыгъэнэфэрэ отделым мы унашъор агъэцэкІэным ынаІэ тыригъэтынэу.
- 3. Къэбар-правовой отделым:
- мы унашъор Адыгэ Республикэм ІофшІэнымрэ социальнэ хэхъоныгъэмрэкІэ и Министерствэ исайтрэ Адыгэ Республикэм икъэралыгъо хабзэ игъэцэкІэкІо къулыкъухэм яофициальнэ Интернет-сайтрэ аригъэ-
- къащыхаутыным пае мы унашъор гъэзетхэу «Советскэ Адыгеим», «Адыгэ макъэм», мазэ къэс къыдэкІырэ официальнэ тедзэгъоу «Адыгэ Республикэм

ихэбзэгьэуцугьэ зэхэугьоягьэхэр» зыфиюрэм аlэкигъэхьанэу.

- 4. Мы унашъор зэрагъэцакІэрэм Адыгэ Республикэм ІофшІэнымрэ социальнэ хэхъоныгъэмрэкІэ иминистрэ игуадзэу Хь.М. МэщлІэкъом гъунэ лъифынэу.
- 5. Официальнэу къызыхаутырэ мафэм щегъэжьагъэу мы унашъом кІуачІэ иІэ мэхъу.

Министрэу МЫРЗЭ Джанбэч къ. Мыекъуапэ, Іоныгъом и 2, 2019-рэ илъэс N 242

МэфэкІым ехъулІэу

Веломарафон зэхащэ

Адыгэ Республикэм имэфэк мафэхэм афэгьэхьыгьэ спорт зэlукlэгьу гьэшlэгьонхэр Мыекьуапэ щыкlощтых.

Республикэм физкультурэмкіэ ыкіи спортымкіэ и Комитет кіэщакіо зыфэхъугъэ веломарафоныр Мыекъуапэ игъогухэм ащызэхащэщт. Адыгеим и Ліышъхьэу Къумпіыл Мурат, республикэм ихэбзэ къулыкъушіэхэр марафоным хэлэжьэщтых.

Іоныгъом и 29-м марафоныр къалэм игупчэ щыкющт.

Шыгъачъэхэр

Чъэпыогъум и 5-м шыгъачъэхэр республикэ ипподромым щызэхащэщтых. Адыгеим имэфэкІ лъэпкъ зэфэшъхьафхэр щызэlукlэщтых.

Дзюдо

Лъапсэ фэзышІыгъэм ыцІэ епхыгъэу

Мыекьопэ бэнэпІэ-еджапІэм льапсэ фэзышІыгьэу, СССР-м изаслуженнэ тренерэу, я XX-рэ лІэшІэгьум Урысыем дзюдомкІэ итренер анахь дэгьоу Кобл Якьубэ фэгьэхьыгьэ зэнэкьокьу апэрэу ПсышІуапэ щыкІуагь.

Краснодар краимрэ Адыгэ Республикэмрэ ябэнакІохэр дзюдомкІэ зэнэкъокъугъэх. НатІэкъо Мэдин, кг 55-рэ, апэрэ чІыпІэр къыдихыгъ, тренерыр Роман Оробцов. Алексей Щербак, кг 55-рэ, Игорь Костыркин, кг 42-рэ, Пэрэныкъо Амир, кг 26-рэ, ящэнэрэ чІыпІэхэр къахьыгъэх. КІэлэеджакІохэм япащэх тренерхэу Мерэм Саидэ, Беданыкъо Байзэт, Сергей Шутовыр.

Бэнэкіо 200-м нахьыбэ алырэгъум щызэіукіагъ. Кобл Якъубэ ехьыліэгъэ къэбархэр, тарихъым епхыгъэ хъугъэ-шіагъэхэр зэхахьэм къыщаіотагъэх.

— Мыекъуапэ щеджагъэхэу спортым ціэрыю щыхъугъэхэр, Кобл Якъубэ щыіэныгъэм щызышіэщтыгъэхэр Псышіуапэ щызіукіагъэх, — къеіуатэ Адыгэ Республикэм дзюдомкіэ испорт еджапізу Кобл Якъубэ ыціз зыхьырэм ипащэу, Адыгеим дзюдомкіэ ихэшыпыкіыгъэ командэ

итренер шъхьаlэу Бастэ Сэлым. Урысыем дзюдомкlэ ихэшыпыкlыгъэ командэ итренер шъхьаlэу, Олимпиадэ джэгунхэм джэрзыр къащыдэзыхыгъэ Тао Хьэсанбый, Урысыем дзюдомкіэ итренерэу Гъэунэ Андзор, Кобл Якъубэ ишъ-хьэгъусэу Джарэт, тренер ціэры-Іом иіахьылхэр, районым иадминистрацие икъулыкъушіэхэр, спортым июфышіэхэр зэнэкьокьум епльыгьэх, зэдэгущыіэгьухэм ахэлэжьагьэх, нэпэепль сурэтхэр атырахыгьэх. Хэушъхьафыкіыгьэ медальхэр бэнакіохэм аратыжыыгьэх.

Мыекъуапэ щык**І**ощт

Урысыем и Кубок дзюдомкіз къыдэхыгъэнымкіз тыгъэгъазэм зэнэкъокъоу Мыекъуапэ щыкіощтыр Кобл Якъубэ псаугъэмэ, ыныбжь илъэс 80 зэрэхъущтгъагъэм фэгъэхьыгъ.

ЗэхэщакІохэм тызэрэщагьэгьозагьэу, Кубокым икъыдэхын ехьылІэгьэ зэlукІэгьухэр игъэкІотыгьэу Мыекъуапэ щызэхащэщтых. Ахэр зыщыІэщтхэ мафэхэр, нэмыкІ къэбархэу цІыфхэр зыгъэгъозэщтхэр «Адыгэ макъэм» къыщыхэтыутыщтых.

Сурэтым итхэр: **Хь. Таор**, **С. Бастэр**, **А. Гъзунэр**, **Р. Хьагъурыр**, **Б. Хьатхыр**, **В. Цамаевыр**.

Волейбол

Расул Гамзатовым фэгъэхьыгъ

ЗэльашІэрэ тхакІоу Расул Гамзатовым фэгьэхьыгьэ шІэжь зэнэкьокьу волейболымкІэ Махачкала щыкІуагь.

Къалэхэу Грознэм, Краснодар, Кострома, Мыекъуапэ, Махачкала якомандэхэр зэдешlагъэх. Апэрэ чlыпlэр «Волжанин» Кострома къыдихыгъ. Мыекъуапэ икомандэу «Динамо-МГТУ-м» ятlонэрэ чlыпlэр къыфагъэшъошагъ. Махачкала иешlакlохэр ящэнэрэ хъугъэх.

«Динамо-МГТУ-м» хэтэу Николай Турсковыр ыпэкlэ анахь дэгъоу щешlагъэу зэхэщакlохэм къыхахыгъ, нэпэеплъ шlухьафтын къыфагъэшъошагъ.

— 2019 — 2020-рэ илъэс ешІэгъур чъэпыогъум и 5-м Мыекъуапэ щедгъэжьэщт, — къытиІуагъ «Динамо-МГТУ-м» итренер шъхьаІэу, Адыгэ Республикэм изаслуженнэ тренерэу Павел Зборовскэм. — ТизэІукІэгъухэр спорт Унэшхоу «Ошъутенэм» щыкІощтых. Волейболыр зышІогъэшІэгъонхэр тиешІэгъухэм яплъынхэу къетэгъэблагъэх.

Гандбол. Суперлигэр

Еужьырзэ ешІэрэр текІо

«Ростов-Дон» Ростов-на-Дону – «Адыиф» Мыекъуапэ – 45:16

Іоныгьом и 19-м Ростов-на-Дону щызэдешІагьэх.

Урысыем игандбол бзылъфыгъэ командэ анахь лъэшхэм ащыщэу «Ростов-Доныр» Европэм и Кубок къыдэхыгъэным хэлажьэ. Хэгъэгухэм яхэшыпыкІыгъэ командэхэм яешІэкІо 14 «Ростов-Доным» хэт. Ащ фэдэ командэ лъэшым «Адыифыр» текІоным непэ фэхьазырэп.

«Адыифым» итренер шъхьаlэу Александр Реввэ къытиlуагъ Алина Морозовар, Алиса Дворцеваяр, Диана Казихановар, Кобл Зурет, нэмыкlхэри бэрэ апэкlэ зэрилъыщтыгъэхэр, ау къэлэпчъэlутэу Галина Габисовар, ухъумакlохэр цыхьэшlэгъоу ешlэщтыгъэх. «Ростов-Доныр» еужьырзэ ошlэ-дэмышlэу ыпэкlэ илъыным, хъагъэм lэгуаор ридзэным зафигъэсагъ, тикъэлэпчъэlутэу Людмила Баскаковар иlэпэlэсэныгъэкlэ къахэщыгъ, бэрэ lэгуаор къызэкlидзэжьыгъ, ау къэлапчъэм lэгуаор къызэрэшlудадзагъэр макlэп.

Чъэпыогъум и 5-м «Адыифыр» «Звезда» Звенигород Мыекъуапэ щыlу-кlэщт. Республикэм имэфэкl мафэ типшъашъэхэм гъэхъагъэ ашlынэу, тагъэгушlонэу афэтэlo.

НэкІубгьор зыгьэхьазырыгьэр ЕМТІЫЛЪ Нурбый.

Зэхэзыщагъэр ыкІи къыдэзыгъэкІырэр:

Адыгэ Республикэм льэпкь ІофхэмкІэ, ІэкІыб кьэралхэм ащыпсэурэ тильэпкъэгьухэм адыряІэ зэпхыныгъэхэмкІэ ыкІи къэбар жъугъэм иамалхэмкІэ и Комитет Адресыр:

Редакциер зыдэщыІэр:

385000, къ. Мыекъуапэ, ур. Первомайскэр, 197.

Телефонхэр: приемнэр:

приемнэр:
52-16-79,
Редакцием авторхэм къаІихырэр А4-кІэ
заджэхэрэ тхьапэхэу зипчъагъэкІэ 5-м
емыхъухэрэр ары. Сатырхэм азыфагу 1,5-ра дэлъэу, шрифтыр
12-м нахь цІыкІунэу щытэп. Мы шапхъэхэм адимыштэрэ

тхыгъэхэр редакцием зэкІегъэкІожьых. E-mail: adygvoice@ mail.ru

Зыщаушыхьатыгъэр:

Урысые Федерацием хэутын ІофхэмкІэ, телерадиокъэтын-хэмкІэ ыкІи зэлты-ІэсыкІэ амалхэмкІэ и Министерствэ и Темыр-Кавказ чІыпІэ гъэІорышіапІ, зэраушыхъатыгы

номерыр ПИ №ТУ23-00916

Зыщыхаутырэр ООО-у «Полиграф-ЮГ», 385000, къ. Мыекъуапэ, ур. Пионерскэр, 268

> Зэк Гэмк Ги пчъагъэр 4283 Индексхэр П 4326 П 3816 Зак. 2419

Хэутыным узщыкІэтхэнэу щыт уахътэр Сыхьатыр 18.00 ЗыщыкІэтхэгъэхэ уахътэр Сыхьатыр 18.00

Редактор шъхьа Іэм ипшъэрылъхэр зыгъэцак Іэрэр **МэщлІэкъо** С. А.

ПшъэдэкІыжь зыхьырэ секретарыр

ЖакІэмыкъо А. З.